Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

De impedie[n]tib[us] execut[i]o[n]em m[at]rimonij

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

vel nō. ꝛ q̄ðlibet dꝫ dari ſuo ſexui ad examinādum. ꝛ hoc dꝫ fieri occulte. Et ſi defectus nō eſt ex parte mulieris tūc debet redire ad maritū. Si aūt defectus eſt ex pte viri. ꝛ vir duxit aliā ꝛ coit cū illa ſcda. tunc cogiť ire ad primā ꝛ dimittere ſcdam ¶ Quintus caſus eſt iſte. ſilr ſi vulua eſt nimis arta. ita ꝙ vir nō pt mēbꝛū ſuū inducere ſic ꝙ eam carnaliter cognoſceret tūc ſm medicos q̄ ſciunt ſcrutari ſeu experiri de talibꝫ dꝫ eis ſubueniri me dicamine ſecreto. ita ꝙ reddať habilis viro. ſꝫ tn̄ dapſis tribꝫ annis ſi tunc nō ꝯualeſcit. tūc pt fieri diuoꝛtiū inter eos Si aūt illa mulier ē habilis al/ teri viro. tūc de iure debet redire ad pmū viꝝ. nā qua rōne ē habilis viro ſecūdo. eadē rōne erit habilis viro pꝛimo

☞ Notandū. ex lr̄a habeť ꝙ impotētia eſt viciū coꝛpis matrimoniū cō/ trahēdum ꝓhibens ꝛ dirimēs ꝯtractū Et ꝯtingit aliqn̄ ex defectu q̄ntita tis. videlꝫ ante tp̄s determinatū ꝛ an̄ annos maturos in vtroqꝫ. videlicꝫ an̄ duodecim annos in femella. ꝛ q̄ttuoꝛdecim annos in viro. Aliqn̄ autē ꝯtingit impotētia talis ex naturali diſpoſitōne. qꝛ foꝛte naturalr̄ eſt nimis frigidus. ꝛ illa frigiditas impedit matrimoniū ꝯtrahendū. nō ſolū in viro ſed etiā in muliere Aliqn̄ venit ex caſtratōe. vt ſi vir eſſet caſtratus ꝛ oꝛba tus. tūc hec eſt impotētia generādi. ꝛ illa caſtratio impedit ꝓlē. ꝛ ideo dť phs in libꝛo de aīa. Naturaliſſimū opeꝝ eſt in viuētibꝫ ſpontaneā gene/ ratōem nō habētibꝫ ꝛ nō oꝛbatis ex ſibꝫ ſilia generari Aliqn̄ vero impotē tia ꝯtingit ex maleficijs. videlꝫ ex incātatōe mulieꝝ. Et hoc ꝯtingit duplr̄ qꝛ vel talis impotētia eſt tp̄alis ita ꝙ ſolū ad modicū tp̄s durat. tūc nō di rimit matrimoniū ꝯtractū nec impedit ꝯtrahēdū Si vero illa impotētia eſt ꝯtinua ꝛ freq̄uēs. tūc impedit matrimoniū ꝯtrahēdum ꝛ dirimit ꝯtra ctum. vt pꝫ extra de coꝛpoꝛe viciato

☞ Notādū. ponať caſus ꝙ aliq̄s maſculus accipiat vxoꝛē quā hꝫ ꝑ vnū vel ꝑ tres mēſes vel ꝑ integrū annū ꝛ cēſeat ſe eſſe frigide nature ita ꝙ nō pt coire cū ea ꝛ dicat corā iudice ꝙ nō poſſit eā cognoſcere ꝓpter frigiditatē tūc queriť vtrū ſit ſeparādus ab ea vel nō. Si vxoꝛ hmōi frigiditatē affir mat ꝛ iudiciū certū illud cognoſcat. tūc pn̄t ſeparari ab inuicē ſub tali rōne ꝙ ipe maſculus nō ducat aliā in matrimoniū. ſi aūt aliā duxerit ꝛ illā ma/ trimonialiter cognouerit tūc reus erit ꝛ ꝑiurus. ꝛ tūc ꝯpleta penitētia q̄ il li deſuꝑ iniungiť ꝯpellitur ire ad primā.

☞ Notādum. ponať ꝙ aliq̄s ꝯtrahat mr̄imoniū cū puella decē vel duo decim annoꝝ. ꝛ cū ipam velit cognoſcere nō poſſit. illa aūt mulier tp̄e me/ dio incidat egritudinē magnā ita ꝙ penit⁹ amodo fieret viro inutilis. tūc queriť vtrū poſſint ſepari Rn̄dent doctoꝛes. ſi mulier ꝯtraxit h̄ a natura ꝛ nō a leſione viri ſic ꝙ nō medicamine medicoꝝ pt ſanari ꝛ viro habilitari. tūc viro dať poteſtas ducēdi aliā vxoꝛē. ſi ſaūt in poſteꝝ ꝑ aliqð ſubſidiū redderet habiľ viro. tūc de iure vir teneť redire ad pmā ¶ Itē ponať in ca ſu ꝙ aliq̄s ciuis habeat vnā filiā quindecim annoꝝ ꝛ tradat eā alicui viro in legitimū matrimoniū. iſte aūt volēs reddere debitū nature non potens ꝓpter inhabilitatē puelle. qð narrās parētibꝫ puelle. mater ꝓ̄o recipiēs eā adhuc videt eā eſſe virginē. ꝛ ſi parētes dirigētes ꝓ medico recipiunt ꝯſi liū ab eo q̄liter faciēt. medicus ꝯſpiciēs puellā cogitat eā eſſe virum ꝛ non puellā. ꝛ ſic ꝑ inciſionē manifeſtanť membꝛa virilia. ſic ꝙ omnia ad virum

requiſita ibi appareat. tūc querit̄ quid ſit faciēdū Rūdent doctores iuris ꝙ iſte vir p̄t ducere aliā vxorē. Silr̄ puella q̄ eſt facta vir p̄t ducere aliā. ⁊ ſic p̄t fieri ꝙ vxor matrimonialiter duxit vxorem

☞ Ultimo no. Ponat̄ ꝙ aliq̄s maſcul⁹ duxiſſet aliquā puellā in vxorē q̄ ꝑ multos annos fuit incognita ab eo. iſta puella deferens lr̄ās ad ep̄m affirmās ſe eſſe incognitā petēs ſe ſepari ab eo. tūc q̄rit̄ vtꝝ debeāt ſepari. Rūdet̄. ſi mulier eſſ3 in cā ſic ꝙ exptū eſſ3 ꝑ diſcretas mulieres. tūc mulier d3 induci ⁊ informari vt intret religionē vt in caſtitate deo ſeruiat. Si aūt vir fuerit in cā. tūc mulieri datur libera volūtas ꝯtrahēdi cū alio. ſed ſi vir poſtea redderet̄ abilis. tūc vxor tenet̄ redire ad eum

☞ Itē dubitat̄. ponat̄ ꝙ aliq̄s ꝯp̄hendat vxorē ſuā in manifeſto ꝓpter qd̄ eā a ſe remoueat. iſta ſ̄o in alienis ꝑtib⁹ aſſumēs habitū religionis aut monialiū. ⁊ poſtea vir ducat aliā vxorē. cū qua ꝯtrahat plures pueros. viuente p̄ma vxore qd̄ ꝑcipiens p̄ma vxor exeat monaſteriū repetendo virum ſuū. tūc querit̄ vtrū tenet̄ redire ad eam ⁊ dimittere ſecūdā. Rūdēt doctores iuris. ꝙ ille vir eſt ꝯpellendus vt relinquat ſecūdā ⁊ ducat primam. et ſecūde mulieri datur libera volūtas ꝯtrahendi vel ducendi aliū virum legittimum

.i. trāſiēs .i. monaſteriū. .i. te nō ꝯſentiēte. .i. vxor. sc illa vxor.
Ingrediens clauſtrum ſine te tua ſponſa. redibit
sc vir. .i. deſideras. sc mulierē. .i. poſtulāti. sc mulieri
Ad te. ſi petis hanc. nec poſcenti ſibi reddas
.i. debitū sc marit⁹. sc tu vir. sc vxor. ſc3 mulier
Jura thori. quia non ſuus es. tua ſit licet iſta
.i. nō. .i. te mortuo sc viro sc nos raymūd⁹
Ne te defuncto reliquo nubat prohibemus
sc ī mr̄imoniū. .i. ꝯpellor. sc puellā .i. ꝯiūcta
Ducere ſi cogor aliquam nec ſit mihi iuncta
.i. carnalr̄ sc carnal̄ sc carnalis sc mulierē
Carne. pater meus aut frater bene ducit eandem
sc mulieri. .i. īteger sc exp̄s
Si non conſenſus illi purus fuit in me
sc legittima ſc3 carnal̄ ſc3 vir vel mulier
Ex vxore mei fratris ſi tu genuiſti
.i. filiā .i. de iure .sc mr̄imonialr̄ filia
Prolem femineam. licite mihi iungitur iſta
ꝑ vel .i. ecōuerſo itelligit̄ de viro
Siue meo nato. caſus conuertitur iſte
sc legittīa ſc3 carnal̄ carnal̄r3 ē nouerca
De muliere mei patris que non mea mater
.i. genita. .i. ꝑua puella. ꝑ vel. sc pueris .i. copulat̄
Edita filiola. mihi ſiue meis. bene nubit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

.i.talr̄ .i.tenere debes .i.ꝯiūctis
Sic de perſonis teneas tibi ſanguine iunctis
.i.alteri⁹ parrochie.i.mulier.ſᶜ plebanū.i.acceſſerit.ſᶜ mulierē
Si gregis alterius ouis ad te venerit. illam
ſᶜ mr̄imonialr̄.i.tu⁹ parrochian⁹.i.ꝓ vxore legittia
Non tuus agnoſcat aries pro coniuge. donec
.i.illd̄.i.liquet .i.iſta mulier .i.ob oī viro
Hoc conſtet ꝙ ſit ouis iſta ſoluta marito
.i.de alia villa extn̄s .i.trāſierit .ſᶜ plebanū
Maſculus alterius ville ſi venerit ad te
.i.de populo ſᶜ plebano ſᶜ legittime ſᶜ aliquā
De grege commiſſo tibi non ducat mulierem
.i.ſolut⁹ .i.tā diu .i.legalr̄.i.atteſtet̄
Qꝫ ſit liber ab hac donec de iure probetur

¶ Hic autor ponit alios caſus circa mr̄imoniuꝫ.quoꝝ p̄mus eſt.ſi aliq̄s vir ſumeret puellā ⁊ ipa curreret de viro intrādo ordinē.tūc vir pt̄ eā poſtulare de ordine. Et h̄ facto ſi puella tūc poſtularet de viro copulā carnalē.tūc pt̄ ei denegare. ⁊ rō eſt.q₂ ipa vouit caſtitatē.vt ois monial' facit qn̄ intrat clauſtrū. Si aūt vir poſtularet de ea iura ꝯiugalia.tūc ipa mulier tenet̄ reddere viro. Et pena illi⁹ mulieris eſt ꝙ ſi ille vir moreret̄ ꝙ ipſa nunꝙ̄ nubet alteri viro ¶ Deiñ mgr̄ ſubdit ſcdm̄ caſum dicēs.ſi aliq̄s ꝑ violētiā cogit̄ a pncipe vel alijs ſumere vxorē.⁊ ipa ꝓpter nccitatē ꝯſentit ſꝫ nō cognoſcit eā carnalr̄ poſt ꝓmiſſionē.tūc ipo diſcedēte ab ea ſequēte die ⁊ imediate tūc frater illi⁹ vel pater.pt̄ ſumere eandē mulierē ¶ Deinde ſubdit terciū caſum dicēs.ꝙ aliq̄s pt̄ ducere filiā vxoris ſui pr̄is ſub tali ꝯditōe ſi illa filia nō eſt vera ſiue carnalis ſui pr̄is. Verbi grā ſi aliq̄s vir duceret viduā q̄ vidua haberet filiā ab alio viro. ſi tūc pater ſumit viduā.tūc fili⁹ pr̄is pt̄ ſumere filiā illi⁹ vidue.⁊ ſic tūc ille nō ſumit filiam ſui pr̄is.cū ipa nō eſt filia eius ſm̄ carnē.ſꝫ ſolū ſm̄ voceꝫ ¶ Deiñ ſubdit q̄rtum caſum dicēs.ſi vxor fratris alicui⁹ ipo fratre mortuo ſociat̄ alteri viro ⁊ pariat filiā cū eo.tūc frater p̄oris viri pt̄ ducere filiā quā habuit cum ſcdo viro.⁊ ſic ꝯſilr̄ ſi placeret filio tūc pt̄ ducere ſororeꝫ p̄oris viri. Ex h̄ aūt ſumūt iuriſte vnā regulā ꝙ pater pt̄ ducere matrē ⁊ fili⁹ filiā quā nō genuit pater illius. ¶ Deiñ ſubdit q̄ntū caſum dicēs.ſi aliq̄ ouis.id eſt parrochiana alteri⁹ veniret ad te.⁊ vellet ducere maritū de tuis parrochianis.tūc talis pleban⁹ nō dꝫ ei aliquē arietē dare.i.virū de ſuis.niſi p̄us ſciat ꝙ illa mulier ſit ſoluta a quolibet viro.ne poſtea diuortiū inter eos celebraret̄ ¶ Deinde ſubdit vltimū caſum dicēs.ꝙ aliq̄s maſculus alterius ville nō debet ſumere aliquā vxorē de grege tibi ꝯmiſſo.niſi ꝓbetur ꝙ talis vir eſſet libere ꝯditōis. Rō eſt.q₂ vir forte haberet aliquos caſus impedientes matrimonium

☞ Circa lrām notādū.ꝙ vxorē alicuius intrare religionē ꝯtingit dupliciť.vl' eñ copula carnalis fuit ꝑus pacta vel nō.ſi pmū.tūc nō debet intrare religionē ſine ꝯſenſu viri.nec vir ſine ꝯſenſu mulieris.niſi ambo in